

Aktivita AB
Org.nr: 556781–2069
info@aktiviaskolan.se

Beslut

Datum 2025-10-16
Dnr 2024:9816
Sida 1 (19)

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Aktivita skolan belägen i Vallentuna
kommun med Aktivita AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Aktiviaskolan. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Aktiviaskolan i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver mer kontinuerligt förmedla vilka kunskapsmål som undervisningen utgår från och vilket syfte olika arbetsmoment har, på ett sätt som är väl anpassat efter elevernas förutsättningar.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer individanpassat stöd så att de har möjlighet att komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande.

Huvudmannen ska senast **den 26 april 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån [de](#) identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Undervisningens mål och syfte

Lärarna tydliggör i begränsad omfattning för eleverna vilka mål som undervisningen inriktas mot och vilket syfte olika arbetsmoment har. Visserligen finns det lärare som inför ett nytt arbetsområde presenterar målet med undervisningen och förklarar hur olika moment hänger ihop med vad eleverna ska lära sig, men alla lärare gör inte det. Vissa lärare kopplar även undervisningens innehåll till elevernas vardag för att synliggöra nyttan med kunskapen. Samtidigt säger eleverna att det inte är tydligt vad de förväntas lära sig då lärarna sällan berättar det för dem. Dessutom återkopplar lärarna inte till målen och vad eleverna förväntas lära sig under arbetets gång. Exempelvis sammanfattar lärarna sällan lektionernas innehåll och gör en koppling till det övergripande syftet när lektioner avslutas.

Variation i undervisningen

Undervisningen innehåller viss variation av arbetsuppgifter och redovisningsformer, men variationen är liten i vissa ämnen och för en del elever. I vissa ämnen och elevgrupper använder lärarna arbetssätt där ämnesinnehållet behandlas på olika sätt, med en avvägd balans för att eleverna ska orka bibehålla fokus och genomföra uppgifterna. Exempelvis genom enskild litteraturläsning, gemensam lyssning av radioprogram och genom att elever får besvara frågor i par eller grupp. Det förekommer att eleverna även gör studiebesök och ser på film tillsammans i undervisningssyfte. Lärarna ser också till att eleverna får redovisa sina kunskaper på olika sätt, utifrån elevernas skiftande behov, såsom genom gruppsamtal samt skriftliga och muntliga prov. Det finns exempelvis elever som, med stöd av en resursperson, också får ett socialt stöd som möjliggör att de kan visa sina kunskaper. I vissa elevgrupper och ämnen är dock variationen av arbetssätt och arbetsformer begränsad. Det finns ämnen där eleverna i huvudsak arbetar enskilt med uppgifter. Det finns även elever som sällan eller aldrig ges möjlighet att öva på att arbeta tillsammans med andra elever i par eller i grupp.

Undervisningen innehåller till viss del övningar där elever får reflektera och diskutera tillsammans. Eleverna ges möjlighet att ta del av varandras åsikter, exempelvis i ämnet svenska och vid samtal om aktuella nyheter i samhällsorienterande ämnen. Lärarna arbetar medvetet för att eleverna ska våga delta i diskussioner och framföra sina åsikter, bland annat genom att skapa diskussionsforum där eleverna känner sig trygga med varandra. Enligt eleverna är miljön trygg och de vågar uttrycka olika åsikter. Vissa elever får öva på att diskutera i par och mindre grupper, och utmanas därefter successivt genom att antalet deltagare i gruppen utökas. Det förekommer att elever deltar i övningar med stöd av en resursperson och att elever får uttrycka sina åsikter genom alternativa uttryckssätt om de behöver det, exempelvis genom att ge tecken för att visa sin åsikt i en fråga. Det finns dock elever som inte alls deltar vid övningar när de ska reflektera och diskutera tillsammans. Enligt rektorn behöver personalen i högre grad våga utmana eleverna att delta i sammanhang tillsammans med andra.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver mer kontinuerligt förmedla vilka kunskapsmål som undervisningen utgår från och vilket syfte olika arbetsmoment har, på ett sätt som är väl anpassat efter elevernas förutsättningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna sällan förmedlar mål och syfte med undervisningen för eleverna. Det finns därmed en risk för att elever inte ser olika moment och uppgifter som meningsfulla, vilket kan påverka deras motivation och kunskapsutveckling negativt.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under rektorns ledning, tar fram metoder för hur mål och syfte kan tydliggöras för eleverna på ett sätt som blir begripligt för dem. Lärarna kan med fördel föra en dialog med specialpedagogen kring när, på vilket sätt och med vilket djup mål och syfte ska förmedlas till eleverna. Arbetet bör mynna ut i att metoderna används i undervisningen för att stärka alla elevers förståelse för vad de ska lära och varför kunskapen är viktig. En användbar metod kan vara att lärarna gör eleverna delaktiga i presentationen av mål och arbetsuppgifter genom att samtala kring varför de själva tror att kunskapen är viktig för dem och vilken nytta de kan ha av den, både i nuläget och i framtiden.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Lärarna anpassar arbetssätt och arbetsuppgifter efter elevernas individuella förutsättningar och behov. När eleverna börjar på skolan tar lärarna reda på deras behov och förutsättningar genom att samla in information om elevernas skolbakgrund och kunskapsnivå. För att få en heltäckande och aktuell bild kartlägger lärarna även elevernas kunskapsnivå när de börjar på skolan. Detta sker exempelvis genom att eleverna inledningsvis får arbeta med material som lärarna bedömer som lämpligt och som de därefter justerar efter hur det fungerar för eleven. Lärarna anpassar även sina genomgångar under lektionerna utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Vissa elever får exempelvis genomgångar av ämnesinnehållet i grupp medan andra elever får det individuellt. Dessutom ser lärarna till att eleverna får arbeta med uppgifter som är utformade efter elevernas förutsättningar och olika kunskapsnivåer. Detta innebär att elever kan få arbeta med olika arbetsuppgifter och på olika sätt. Exempelvis får vissa elever mer avancerat material i några ämnen.

Lärarnas stöd till eleverna är i vissa avseenden aktivt, men inte tillräckligt individanpassat. Lärarna tydliggör för eleverna vilka arbetsuppgifter som de ska genomföra under lektionen, exempelvis genom att presentera dem muntligt, digitalt på tavlan och skriftligt på papper. Ibland får eleverna även stegvisa instruktioner. I vissa ämnen inleder lärarna lektionen med en genomgång där innehållet från tidigare lektioner repeteras, och lärarna förklarar på olika sätt om eleverna inte förstår uppgiften. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer dock att lärarna till viss del leder eleverna fram till rätt svar, i stället för att fördjupa sig i om de förstår. Det finns också lärare som inte tillräckligt anpassar tempot i undervisningen och följer upp att eleverna förstår, trots att en del elever inte är aktiva. Härtill förekommer det att bildstöd och tidshjälpmedel används, men inte med regelbundenhet eller på ett individanpassat sätt, trots att det finns elever som är i behov av sådant stöd för att förstå sina arbetsuppgifter och självständigt kunna hantera tiden.

Struktur i undervisningen

Undervisningens struktur skapar förutsägbarhet för eleverna och det finns en beredskap för att vid behov ställa om undervisningen. I klassrummet finns schemat för dagen tillgängligt för alla elever, där lektionernas längd och innehåll, samt varje elevs arbetsuppgifter framgår. Lärarna går även igenom lektionernas innehåll muntligt. Vid behov får eleverna en individuell genomgång av skoldagens innehåll, där personalen exempelvis förankrar rutiner vid förflyttningar och förbereder eleverna inför nya arbetsmoment. Strukturen i undervisningen är oftast densamma varje dag, vilket kan bidra till förutsägbarhet och igenkänning för eleverna. Exempelvis inleds dagen med att eleverna läser enskilt i sin bok vid sina arbetsplatser eller arbetar med arbetsuppgifter, följt av lärarens genomgång av ett ämnesinnehåll och arbete med relaterade uppgifter. Enligt lärarna behöver de även ha beredskap för att snabbt anpassa undervisningen utifrån elevernas skiftande behov. Lärarna ser exempelvis till att ställa om undervisningen genom att låta elever som behöver det ägna sig åt alternativa uppgifter. Lärarna kan även justera mängden uppgifter eller ge elever behovsanpassade pauser, för att vid ett senare tillfälle låta eleverna arbeta med de planerade arbetsuppgifterna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer individanpassat stöd så att de har möjlighet att komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna inte ger eleverna ett tillräckligt individanpassat stöd. Exempelvis används de stödstrukturer som vissa elever behöver för sitt lärande, såsom visuellt stöd och tidshjälpmiddel, i begränsad omfattning. Ett begränsat lärarstöd som inte motsvarar elevernas behov kan leda till att deras lärande begränsas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, med stöd av specialpedagogen och under ledning av rektorn, kartlägger vilka stödstrukturer som används i undervisningen och vilka behov av stöd som är svåra att möta i dagsläget. I kartläggningen kan även ingå att synliggöra personalens arbete med att utveckla elevernas självständighet. Genom att

förslagsvis utveckla strategier som ytterligare stödjer elevernas möjlighet att självständigt planera, genomföra och avsluta uppgifter, kan undervisningen i högre grad bli tillgänglig för eleverna och bidra till ökad delaktighet.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna, och det förekommer inslag i undervisningen som syftar till att stärka elevernas självförtroende och motivation. Lärarna förmedlar genom utmanande arbetsuppgifter att de har en förväntan på att eleverna kommer att klara dem. Lärarna visar härtill tilltro till elevernas förmåga genom att tydligt uttrycka till eleverna att de, med rätt stöd och förutsättningar, kommer att lyckas. För att stärka elevernas självförtroende ger lärarna eleverna snabb återkoppling på deras prestationer. Det innebär exempelvis att lärarna markerar det som har gått bra i elevernas arbeten och berömmar elevernas frågor och svar. Lärarna bekräftar även elevernas arbetsinsatser genom att inte enbart uppmärksamma det färdiga resultatet, utan även den process som lett fram till detta. För att öka elevernas motivation förekommer det att eleverna får arbeta med uppgifter som relaterar till deras intressen eller på sätt som de tycker om. Exempelvis kan eleverna få möjlighet att fördjupa sig i ett

ämnesområde som särskilt intresserar dem, eller arbeta ämnesövergripande.

I undervisningen får eleverna dock litet stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande. Det förekommer förvisso att personalen samtalar med eleverna om deras behov, vilka arbetssätt som eleverna anser gynnar lärandet bäst och vad som kan vara utmanande för dem. Eleverna får även viss information om sin kunskapsutveckling vid utvecklingssamtalen och lärarna säger till eleverna att de gör framsteg. Trots detta synliggörs lärandet inte för eleverna på ett sätt som gör dem medvetna om vad de har lärt. Elever kan uttrycka att de inte lär sig något eller att de inte vet om de lär sig. Personalen har identifierat att de borde arbeta mer än de gör för att eleverna ska bli medvetna om sitt eget lärande.

Elevers involvering i undervisningen

Lärarna involverar eleverna i undervisningens utformning. Lärarna stämmer regelbundet av planerade och genomförda arbetssätt med eleverna för att samla in deras synpunkter, och låter sedan dessa påverka utformningen av undervisningen. Inför utvecklingssamtalen besvarar eleverna frågor som berör undervisningen och svaren följs upp i samtalen. Synpunkter och önskemål som framkommer i terminsvisa enkätundersökningar och elevråd tas också om hand. Exempelvis har de på skolenheten tillgodosett elevernas önskemål om fler möjligheter till gruppundervisning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna i undervisningen inte får tillräckliga förutsättningar att få syn på sitt eget lärande. Att vara medveten om det egna lärandet och sina förmågor kan ha stor betydelse för elevernas förutsättningar att lära och tilliten till den egna kapaciteten. Det kan vara särskilt motiverande för elever som har svårt att nå målen att få syn på vad de har lärt.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under rektorns ledning, synliggör de metoder som lärarna använder i undervisningen i dagsläget för att elevernas ska bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Därefter kan nya arbetssätt provas och utvärderas för att se om dessa leder till att elevernas medvetenhet om sitt lärande och sina förmågor ökar. Förslagsvis kan arbetet inriktas mot att eleverna ska få förutsättningar att se sitt eget lärande, såväl vad de har lärt som vad som är nästa steg, på ett konkret sätt.

På Skolinspektionens vägnar

X Kristina Svensson

Kristina Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Cristina Svensson

X Camilla Adler

Camilla Adler

Föredragande

Signerat av: Camilla Adler

I handläggningen av ärendet har även utredare Daniel Nilsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Aktivaskolan med Aktivia AB som huvudman ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 35 elever i årskurs 6–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Aktivaskolan den 4 september 2025. Besöket genomfördes av utredarna Camilla Adler och Daniel Nilsson.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Fyra lektionsobservationer, 180 minuter
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.